

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 25 kr. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 4 frt. **Egyes szám ára 10 kr.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9 sz. a.

Hirdetési árak: Egy háromsoros petitsor ára bányán kivül 8 kr. Többszöri közlésnél árkedvezmény. Hivatalos hirdetések 100 szög 2 frt 30 kr, minden további megkezdett 100 szög után 1 frt 100

A nemezis.

Az igazság diadala némelykor hasztást szenved; az emberek, kik benne biznak, olykor kemény próbát állanak ki türelmökkel, s akik a jogot megalázzák, békóba verik, egy időre ugyan felkapaszkodhatnak a hatalom tetőpontjára és kéjelegve tekintenek körül a diadal mámorában. De a diadal nem tartós, a hatalom, mely fufangra, erőszakra támaszkodik, elveszti az erkölcsi alapot, melyre persze a mi korunkban keveset adnak. — Azt hiszik ugyanis, hogy egy csaknem 300 emberből álló pártot ha összetart meg nem dönthet semmi. Az összetartás pedig biztos, mert a kölcsönös érdekek nem engedik, hogy e párt szétmálljék.

Mikor a népek bizalma már megint az erkölcsi erőben, a sirjába temetett igazság megmozdul koporsójában s megrázza a sirhalmot, hogy megrémülnek mindazok, kik diadalittasan ott győzelmüket ülik, mert: *Justitia regnorum fundamentum!*

Nézzétek ott van egy párt, melyhez fogható száma nézve nem volt soha Magyarországon; és olyan szilárd, hogy tömörségüket nem képes megbontani e világon semmi; még nemtelen megválasztásuknak lesújtó tudata sem. Ők

írják össze a választókat, felvesznek akit akarnak, kihagynak akit nem akarnak. Maga a választási aktus a leggrútabb visszaélés, s ha a letiport ellenzék feljajdul fájalmában, gúnyos kacagás a válasza. Ha igazságot keres, ismét csak ők a bírák. A mit erővel nem bírnak elérni, pénzzel mozdítják elő, az ország pénzével, a mi pénzünkkel. A mi még netán hiányos, azt a karhatalom egészíti ki. A rend és jog megőrzésére hivatott karhatalmat a rendetlenség, a jogtalanság megőrzésére használják. S mikor aztán tömegesen látják betódulni az országházba a megbélyegzett praetorianusokat, nagy káromolva azt mondják: Most már az Isten sem bír velünk!

Nem ám! — Akinek nincsen erkölcsi értéke, akit nem a jog és igazság vezet útjain, az még egy homok szembe is megbotlik és kitöri a nyakát.

Nagy későn ugyan, de utóvégre mégis kitört az ellenzékbeli végső elkeseredés. A hol nem ismernek jogot, méltányosságot mással szemben, nem kívánhatják ugyanazt az ellenféltől, hogy respektálja a méltányosságot velük szemben.

Szó sincs róla; az obstrukciót nem lehet helyeselni; és a legrosszabb praxis az, ha egy néhány ember külön izlésével terrorisztikus eszközeivel megakadályozza,

hogy ne mondjuk lehetetlenné teszi a törvényhozást.

De akivel szemben ezt jelenleg alkalmazták azt teljességgel megérdemelte sorsát, mert bűnös a legfőbb fokban. Nemcsak a választások égbekiáltó bűneiben hanem a magyar parlamentarizmus megbecstelenítésében is; melynek kétségkívül nem válnak előnyére azok a jelenetek, melyeket a bécsi német nemzetiek után majmolnak.

A nyitrai, stomfai, csacai, várnai választásokban elvetett mag, csak most kezd burjánozni, s szűrő tövisével ellepi a magyar közélet útjait. Hiába lármáz Bánffy »ugyanaz a kiscgazdája«, hogy komédia ez-e vagy forradalom?

Az bizony mind a kettő; csak hogy ez a komédia vagy forradalom nem az ellenzéki padok közt birja gyökerét. Azt megcsinálták ott, mikor a választókat, mint valami cégéres gonosztevőket, zsandárok közé ültetve hozták be a falukról Nyitrára, mikor hóba, esőbe szabad ég alatt 2—3 kilométernyire állították a szavazóurnától, mikor szemérmetlen gúnynyal, vagy a törvényszerűség áruhájába öltözött elnökök Tartuffe komolyságával százként utasították vissza a szavazatokat. Te akartad úgy Dandin György; legyen, neked akaratod szerint.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Diákkori visszaemlékezésem.

Írta: Nebulo.

I.

Gyöngy élet a diák élet.

Ha néha bundát (szekundát) fog is a lurkó, azért még mindig nem kell neki sem orvos, sem patyika, s ha az öreg (tanár) a rossz felelet miatt ebédcedulát ad is neki úgy, hogy csak levest és kenyeret szabad az ebédre ennie, jó egészségben költi el a levescipót (diák nyelven az ilyen megkurtított ebéd), különösen ha marhahus porcióját a levesbe aprítják, s a kenyér porciót is megtoldják vagy három almával.

Nyájas olvasóim közül sokan voltak diákok, s bizonyára szívesen emlékeznek vissza a diákhumor egészséges s kiapadhatatlan forrására, melyből annyi diáktrefa s csíny fakad. Rossz néven nem veszik tehát, ha diák elményeimből egyet-mást elmondok.

A negyedik elemi osztályból fényesen állottam ki a vizsgálatot. Az esperes-tanfelügyelő ur s a plebános ur megdicsértek, kántor uram pedig uszott a boldogságtól, nem csak azért, hogy ve-

lem olyan sikert aratott, hanem főképen azért, mert edes apám — a ki különben patronus volt — egy hízóval mint külön honoráriummal jutalmazta meg fáradozását.

Edes anyámnak volt valami távoli rokona Nyitrán, Mari néni, a ki szokott volt kosztos diákokat tartani. Szüleim természetesen annak anyagi gondjaira kívántak engem bízni. Mari néni a vakáció alatt hozott is egy varrónőt Nyitráról, s vagy két hétig készítettek nekem a „stafirungot“, mi alatt én Mari nénivel egészen megbarátkoztam.

Soha életemben nem voltam annyira büszke, mint mikor apám a gimnáziumba beiratott. Az a tudat, hogy már gimnázista vagyok, egészen boldoggá tett, s meg is ígertem apámnak, hogy nem csak jól fogom magamat viselni, hanem jól is fogok tanulni. Ő különben gondoskodott arról, hogy a tanulásban segítségem legyen, beiratott korrepetensnek.

Mari néninél velem volt kosztos a nagynénim fia Pali, a szomszéd földbirtokos Sanyi fia, meg egy ötödikes.

Az első évben nem sok feljegyzésre méltó dolog esett meg velem. Hol szorgalmasan magoltam, hol meg a szekundától való drukokban fej vagy torokfájást színelve blicceltem az előadást.

A rajzokat rendszerint leablakoltam, s a házi feladatokat is a másérol néztem le (leirtam), diákrak ellenében.

Ebben különben nem szükkölödtem, mert edes anyám valahányszor meglátogatott, pedig elég gyakran tette, gondoskodott e részben ellátásomról, s pénzmag is volt elég bőven.

Az egyedüli kimagasló esemény, a mi velem az első évben történt, az volt, mikor az ötödikes lakótársam még az év elején magával sétálni vitt. — Diákrakkal s egy esomó cigivel (cigaretta) felfegyverezve mentünk a szarkahegyi szőlők fellett lévő pázsitra, a hol már néhány nagyobb diák várakozott. Pompás rejték hely az a diákok számára, nagy ritkán vetődik arra valaki. — Az egyik nagy diák rátámadt társamra: „Mit hoztad magaddal azt a malészaju baglyot (kis diák)? Az én barátom nem válaszolt, csak felém fordult: „Adj neki cigit“. A kozákok látva, hogy cigibebe nincs hiány, sőt hogy jó esomó diákrakkal is szolgálhatok, csakhamar megbarátkoztak velem. Mondhatom nagyszerűen éreztem magamat. Egyszerre csak úgy éreztem, mintha a föld forogni kezdene. Hideg verejték ütött ki a homlokomon, s nagyot nyögve — megborjaztam (a tengeri betegségeknek enyhébb alakja diáknnyelven).

Soká maradtunk ki a cigi szülte ezen bal-

Ne gondoljátok, hogy ezt a páratlan zenebonát a parlament feloszlásával lehet elhallgattatni. Oh nem; hisz az ellenzék itt a büntető igazságnak csak önkénytelen eszköze, mely úgyszólván akaratlanul működik, mint ostor annak a sujtó igazságnak kezében, melyet ti nem láttok, látni nem akartok. Ti csak az ostort érzitek, mely bőrtöket korbácsolja, s azt hiszitek, ha ezt sikerült megsemmisíteni, nem marad a Gondviselésnek kezébe más bot, dorong, buzogány, mely az igazság lábba taposóit leteríti.

Ha káröröm lakoznék bennünk, úgy csak örvideni tudnánk, a parlamenti viszonyok illetén elfajulásán: ellenkezőleg mi a legnagyobb aggodalommal tekintünk a jövőbe. A hazában lakó ellenséges népeknek nagyobb mulatságot nem lehet szerezni, mintha őket pénzen összevásárolt és időt fecseklő parlamenttel szórakoztatjuk.

Arra a kérdésre tehát, hogy vajjon komédia-e ez? egész bátran felelhetjük, hogy igenis az! És a civilizált külföld, mely némi idegenkedéssel fogadta a magyarnak a művelt Nyugatba való beilleszkedését, a budapesti jelenetek láttára csak megerősítve fogja látni vonakodását.

Most vegyük hozzá még az osztrák viszonyokat, melyekben egy csöpp örvideni való sincsen, melyekben egy mákszemnyi hajlamot sem veszünk észre sem az egymással való kibékülésre, sem a velünk való egyezkedésre, s melyek következtében egy német politikus bírodalmunkat nem osztrák-magyar monarchiának, hanem osztrák-magyar anarchiának nevezte el: akkor a másik kérdésre is: vajjon forradalom-e ez? — igenlő választ adhatunk. — Vagy hogyha még nem az, hát igen könnyen az lehet belőle.

Párbaj az apáért!

Alig egy héttel ezelőtt kegyetlen feltételek mellett vívtak párbajt Komanovszky honvédhad-

eset miatt, s Mari néni megpirongatott, hol késtünk el annyira. Az ötödikes avval nyugtatta meg a jó néit, hogy *irtunk*, a mi diáknyelven annyi mint cigarettázni, de ő természetesen valószínűs irást értett.

A második s harmadik osztályban már a sugarazás, labdázás, lovaeska stb. nagyban járta, s én nemesak adulator (labdaadogató a metában) voltam, hanem mint jó labdázó néha a labdát is ütöttem ki. Palival és Sanyival akkor már többször jártunk ki kalandokra (nagy séta), és szoros baráti viszonyba léptünk Misi iskolatársunkkal, egy jóképű derek tót gyerekkel, a ki valami trencsényi falusi bírónak volt a fia, s jó egy fejfel volt magasabb nálunknál, miért is nyakiglábnak hittuk.

Negyedikben már mi voltunk a fő kolompók. Misi különben mint kitűnő ugró, mászó és futó akkor már majomkirály (előtornász) volt, a mi tekintélyét nagyban emelte.

A mi kompániánk vezette a labdázást, a rablósdi, s természetesen mi tűntünk ki legjobban a zsidó fiúk barackozásában és kefézésében. Ha valamelyik zsidó fiúnak vágya támadt velünk játszani, azt oly becsületesen felavattuk (játékokban alkalom adtán jól megütve), hogy nem egyhamar kívánczozott ismét közénk.

nagy és Szekeres János ügyvédjelölt urak, kik valami kisebbszerű személyi ellenszenveskedés izgalmában kaptak egymásba. A párbajt a honvédsáttortáborban vívták; egyszeri golyóváltás után, melynel Szekeres golyója a honvédhadnagy füle töve mellett sivitott el, kardra mentek a harc-képtelenségig. S a kard tusánál oly haraggal törték egymás ellen, hogy többszöri szünetelés, és kisebb ütések, megkarcolások után, végre a honvédhadnagy ur harc-képtelen lett, és Szekeres úr is a balkarján erős vágással hagyta el a harcteret.

Néhány nappal ezelőtt pedig a következő eset adott okot párbajra.

Az itteni pénzügyigazgatóság egyik alantás tisztviselője sértve érezte magát Magyar Miklós pénzügyigazgató hivatalos szóbeli bíralata által, s főnökét kihívatta. A segédek — két honvédtisztet — Magyar ur aligha fogadta bárátságosan, mert az egyik segéd — Somogyi honvédtiszt — Magyarytól távozás közben olyan kifejezésekkel élt, melyeket a pénzügyigazgatónak 18 éves fia, Magyar Antal itthon időző pozsonyi jogász, az atyjára nézve sértőknek talál, mert épen hazamenet a tisztek mellett elhaladva azokat hallotta. Rögtön levelet irt S. honvédtisztnak, s a dologból párbaj lett, melynél a mult június hóban itt Nyitra maturált alig 18 éves fiatal jogász, a honvédfőhadnagy mellére oly erős vágást adott, hogy ezzel a párbaj befejeztetett.

A mítsem sejtő szülők a jó siker dacára rendkívül ijedten és izgatottan vettek tudomást a fiai szeretetnek ily életkockázattal járó példájáról, melyben mi csak a kárhuzatos párbajformát ítéltük el, mint a mai társadalom egyik mindinkább elharapódzó rákfenejét. Magyar apának az ügye békés uton nyert elintéztést, mert ő helyén valóbbnak találta az alantás tisztviselője ellenében használt hang és modor hibás voltát elismerni, és mint higgadt férfihoz illik, békejobbót nyújtani!

Illetékes körökből vett értesülésünk szerint, azon híresztelés, mintha a honvédtisztek körében valaki Magyar Antal joghallgatóval szemben még külön megtorlásra gondolna, csak kósza hír, mely minden alapot nélkülöz. — Még egy harmadik párbajról is értesülünk, mely ma, nov. hó 12-én ment végbe Vagyon (Weiss) Mosko és Haas nyitrai kereskedők között. A párbajt előbb tettelegessé előzte meg a nevezettek között. A párbaj a felsőköröskényi Verő Arthur-féle bérgazdaságon ment végbe előbb pisztolyra s miután ez eredménytelen volt, karddal nyert megoldást és Haasnak súlyos megsebesüléssel végződött. — Hát bizony sajnos, erősen dúlnak nálunk a szenvedélyek.

A biflázással ilyen körülmények között természetesen alább hagytam, s örültem, ha a leckét úgy, a hogy le tudtam darálni. De azért mégsem hasaltam el, latinból is, számtanból is hármast hoztam haza a marhapasszusban (bizonyítvány). S ha édes apám meg is szidott, édes anyám váltig kérlette: „Ne kinezd azt a gyereket, mert bizony sok az a tanulás“. Én természetesen édes anyámnak adtam igazat.

Felvirradt az ötödik Veni Sancte napja. Ez az év forduló pontot jelent diák életemben.

Nyitra jövet Nyakigláb Misi már fogadott. Én Palival és Sanyival megint együtt laktam, s a mi elemőzsiát hoztunk, avval jól megabakoltuk Misi pajtásunkat.

Mari néninek szőleje volt Zoboron, nem messze a sz. Orbán kápolnától. Szeptember eleje lévén, gyakrabban jártunk ki. Barangolás közben Pali valahol a felső Zoboron gyönyörű almát fedezett föl.

Hadi tanácsot ültünk Misivel, s elhatároztuk, hogy a zobori flóra nyújtotta termények ezen remekeinek gyűjteményünk számára való megszerzése végett elmegyünk — botanizálni (gyümölcsöt lopni).

Szép vasárnapi délután csakugyan el is mentünk, s az almafa tájékát gondosan kikémlelve,

A „Tapolcsányi Takarékpénztár“.

Nagy-Tapolcsány, 1898. nov. 10.

Hál' Isten nem arról van írni valóm, hogy az itteni takarékpénztár is talán már az aradinak vagy érsekujváriának sorsára jutott, hanem csak arról, oda vagy még rosszabbra fogják-e juttatni az illetékes tenyezőök.

A nemrég megboldogult Langhammer Ignác hosszú időn át volt az intézetnek igazgatója. Mi régiek tudjuk, hogy őt nem a részvényesek többségének akarata, hanem ipjának, néhai Emödy Vincének ügyessége, és dr. Szulyovszky Ignácnak — Bacskády Jenő utján sógorságot tartó jóakaratára, ültettek az igazgatói székre.

De mortuis nil nisi bene. Nincs gáncsolni valónk Langhammer Ignác jellemén, de azt nálunk mindenki tudja, hogy ő mindig nagyon gyenge director volt, s az utóbbi években Rudnyánszky József volt intézeti ügyész, és Felsenburg Adolf könyvvezető voltak a valóságos igazgatók, és tettek a mit akartak.

Rudnyánszky Józsefnek elhaltakor be is állott a rettegett panik, de sok mindenféle transactiókkal és csitítgatásokkal sikerült a láрма kitörését megakadályozni, és Zatkovics Alajosnak, az új ügyésznek ügybuzgóságától várhatni minden jót. Csakhogy a mit Rudnyánszky József ügyessége idejében, az igazgatónak gyengesége, és az igazgatóságnak fölületessége vagy jóhiszeműsége elromlott, azt nem lehet 1—2 év alatt helyrehozni.

A takarékpénztár ellen most már annyi a panaszkodó, s olyan általános a vidéken is a zugolódás, s a mindenféle uton és módon károsodottak haragja, hogy Rudnyánszky és Langhammer halála miatt a multakon javítani már nem lehet, de a jövőben a bizalmat csakis a legnagyobb scrupulositás mellett lehet megnyerni.

S erre nézve a közeledő igazgató-választás lesz a döntő.

Tudjuk, hogy Langhammer halála után 3—4 jelöltünk is volt, és a zsidók pártja siettetett Felsenburg Adolf könyvvezetőnek directorrá promoteálását. Az igazgatóság azonban bölesen cselekedett, hogy az igazgatói állásra pályázatot irt ki. Ez a helyes; ilyen fontos állásra keresni kell a jó erőt, s inkább adjunk nagyobb fizetést a jó szakembernek, mert a jó szakember meg is hozza az intézetnek a hasznot.

A zsidók pártja persze Felsenburg mellett áll, de az az érdekes a dologban, hogy az igazgató-választmányban — mely az igazgatót választani fogja, — Szecsányi, gróf Nyáry, Ikrényi

alkalmasnak hitt pillanatban öten neki a fának, s gyorsan téptük az almát. Egyszerre eles fütty, utána második, harmadik, — s mi eszeveszett futásnak eredtünk, s a mig mi többien szerencsésen szárazra vittük irhánkat, a szegény Misi éppen a csész karjaiba ugrott, a ki legott elvitte a kabátját.

Gondolhatni, milyen szuribuszban (kényes helyzet) voltunk. Az a kabát napnál fényesebben bizonyította az almalopást, mert hogy Misi egy-magában nem hagyjuk a csávában, avval tisztában voltunk.

Misi savanyu pofával közeledett felénk. „Oh, te örült papagáj, förmedtem rá, — mért voltál olyan mafla, s elvinni hagytad azt az ebenlógódat“. Misi mekegett valamit, de én folytattam: „Nesze a kobakom (kalap-klobuk). Mondd a csésznek, cserélje föl a zálogot, hogy te szegény fia vagy, téged menten kicsapnak, ha a lopás rád bizonyul, s hogy a kalap egy ötödikes uri fiúé, a kinek nem lesz a miatt olyan nagy bántódása.“

Misi örömsugárzó arccal ment vissza a csészhez, s oly esdeklő, siránkozó hangon mondta ki azt a szót: „sztricskó“ (bácsi), hogy ő Zobornak százados sziklái is megremegetek, de a csész nem tágitott, s csak akkor cserélte föl a zálogot, mikor Misi azt füllentette, hogy az ő apja is csész

Sándor, két Rudnyánszky és Fülöp keresztényeknek 7 szavazatával szemben 7 zsidó voks áll.

A keresztények összetartásán és a zsidók mikénti magatartásán fog eldölni a kocka, s ezzel a takarékpénztár egész jövője.

Takarekpénztárunkban ugyanis mindenféle egyházi pénzekből mintegy 200,000 frt van betételeg kezelve. Ezen betéteket annak köszönhetjük, hogy a keresztény közönség megbizik Szecsányi, gróf Nyáry és Ikrényi urakban, de azonnal fölmondaná, kivenné, és egy tisztán keresztény intézet megalapítására fordítaná e pénzeket, ha — a takarékpénztár jövőjét szíven hordó közönség óhaja ellenére, — az új director: zsidó lenne. Quod Deus avertat. T. Részevényes.

Ujdonságok.

Miniszteri köszönet. Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter Bende Imre nyitrai püspök ur ő mlgának, mint a Budapesti Közlönyben olvassuk, a moconoki leányiskola és óvó-intézet fölállításáért elismerő köszönetét nyilvánította.

Egyházmegyei hírek. Alespereseknek kinevezettek: *Budatinszky János* laázi plebános a püchói, *Gyuresánszky Dömötör* zákopcei plebános pedig a turzófalvi kerületbe. Segédlelkészi minőségben athelyezettek: *Adámik Ignác* Beláról Várnára, *Markovics Kelemen* Várnáról Nagy-Bittsre, *Misik Károly* Cserneről Szkalitere és *Jancsics István* Nagy-Divínáról Kis-Ugyicsára.

Eljegyzés. Hegedüs Kálmán, tótmegyeri kezelőtiszt a gr. Károlyi-féle uradalomban, jegyet váltott Turcsányi Ödön, egyházszegei földbirtokos és főszolgabíró leányával, Lujza kisasszonnyal.

Értesítés. A nyitrai oltáregylet vezetősége tisztelettel értesíti azokat a lelkész urakat, a kik az együlethez templomi öltönyökért és szerekért folyamodtak, hogy kérvényeiket az igazgató-választmány f. november hó végén fogja tárgyalni és elintézni. Addig az egylet az alapszabályok értelmében minden beérkező kérvényt elfogad. A kik tehát az egylet segélyét igénybe venni óhajtják, de az iránt eddig még nem folyamodtak, sziveskedjenek az egylet elnöknőjére címezendő és az illető kerületi esperes ur által aláírandó kérvényeiket a jelzett határidőig az igazgatóhoz beküldeni. — Ujabbban fiók-egyletek keletkeztek: Tökés-Ujfalun, Felső-Vadicsón, Darázsiban, Zserén és Kolonban.

Színházi bérlet. A kik az elmúlt színházi szezonban színházi bérlok voltak, sziveskedjenek a f. november hó 20-ig a Marton-féle tőzsdében bejelenteni, hogy megtartják-e helyeiket a december hó elején kezdődő szezonra is. Az ezen határidőig nem jelentkező régi bérlok helyei másoknak fognak kiadatni.

valami uradalomban. A kollegiális érzésre való hivatkozás tehát nem tévesztette el hatását.

Most már csak az volt a kérdés, mit szóljunk, hová lett a kalapom. Csakhamar kitaláltuk ennek is a nyitját, hogy a Nyitrába esett, s egy nagy harcra nyelte le.

Természetesen ezt anzálgoltuk Mari néninek, Pali még megtóditotta, hogy ki tudja, nem valami eltévedt fiók cápa volt-e az a vízi szörny, vagy esetleg cethal, egészítette ki Sanyi.

Másnapra azonban jött a csósz a kalappal az igazgatóhoz. Hozzánk hozták a kalapot, de senkisémet tudta felismerni. Én hamarjában cédulát továbbítottam a pad alatt Misinek, hogy csapjon fel aranykulcsos lovagnak (az óra alatt kimenő diák neve), s nézzen körül. Ő csakhamar visszajött, s jelentette, hogy ott a csósz, a mit én nyomban közöltem Palival és Sannyival. Az óra végével a tanár parancsára mindannyian a csósz előtt haladtunk el. Misit már a megállapodás szerint nem árulta el, Palit és Sanyit fel nem ismerte, de reám sanda szemmel nézett, s gyanuba vett. Én azonban alibére hivatkoztam, s Misi, Pali és Sanyi egyenkint s együttvéve is voltak hajlandók eskü alatt vallani, hogy én állandóan velök voltam, s hogy a mint a folyó partján jár-

A nyitrai és vidéki keresztény nőegylet az Erzsébet királyné alapra kibocsájtott gyűjtőívek igen nagy része nem érkezvén be, felkeretnek azok tulajdonosai, az íveket legkésőbb november 16-ig beküldeni. A mely gyűjtés e hu 16-tól küldetik, a nyitrai és vidéki keresztény nőegylet celjaira lesz fordítva Az elnökség.

Erzsébet-alap. A nyitrai keresztény nőegylet a címen eszközölt gyűjtéséből Tombor Koráné urhölgy 5 nydtól a következő újabb kimutatást tettük: *Toifel Józsefné Nyitra 1 frt, Öve, Arnold Edéné 50 kr, Csernyák Józsefné 50 kr, Kopcsányi Irma 1 frt, Spangár Istváné 1 frt, Zseri plebános gyűjtése 1 frt 25 kr, Mazoly Antalné 2 frt, Jakubovics Sándorné 1 frt, Pollák Izidorné 5 frt, Török Vincéné 1 frt, Öve, Chrenöczy Nagy Teréz 1 frt, Rébay Orsika 50 kr, Boröczy Lászlóné gyűjtése 8 frt, Csádry Mária 1 frt, Sinkovics Károlyné 2 frt, Rudnay Sándorné gyűjtése 4 frt, Lénárt Sándorné gyűjtése Nagy-Tapolcsány 13 frt, Chrenöczy Nagy Katalin Nyitra 3 frt, Steklács Livia Alsó-Malántha 20 kr, Szabó Vincéné Nyitra 1 frt, N. N. Nyitra 50 kr, Endrödy Gyuláné Nyitra 1 frt, Hörlig Ferenc gyűjtése 1 frt 30 kr, Kramer Adolfné gyűjtése 5 frt 50 kr, Beké Károlyné 2 frt, Karsay Imre pogrányi plebános gyűjtése 2 frt 80 kr, Pronay Mariska Nyitra 3 frt, Beranek Hermina Nyitra 2 frt, Miklós Arthurné 1 frt, dr. Bienstock Ignácnyé Nyitra 5 frt, Jánbor Péter stepanói plebános 1 frt, Pithord Viktória Maniga gyűjtése 2 frt 50 kr, Volland József német-prónai plebános gyűjtése 15 frt, Kocsis József ev. ref. lelkész gyűjtése Alsó-Szöllös 1 frt 10 kr, Fülöp Alajosné gyűjtése Nagy-Tapolcsány 13 frt, Szulovszky Gusztávné gyűjtése Vilkóc 10 frt, Bodnár Gyula ev. ref. lelkész Bukóc 1 frt 70 kr, Schurmann József assakürthi plebános gyűjtése 1 frt 10 kr, Fülöp István gyűjtése Nyitra 3 frt, Saffár Józsefné gyűjtése Nyitra 5 frt, Béky Fülöp 50 kr, Sándor Pálné 5 frt, Juhász Gyuláné és Juhász Mártha 50—50 kr, Faschler Józsa gyűjtése 14 frt 40 kr, Árpásy Iuréné 10 frt, Pereszlenyi Henrikné 2 frt, Öve, Kosa Károlyné 1 frt, Reimchovszky Rezsóné 1 frt, A nyitrai r. k. leányiskola tanulói 6 frt 18 kr, ehhez kiegészül Zongor József igazgató ajándéka 6 frt 52 kr, Foltkusházy Sándor Tótmegyer 1 frt, Prohászka Gusztávné gyűjtése Nyitra 7 frt 60 kr, Kostyál Miklósnyé 5 frt, Bohunka Gézné 5 frt, Krausz Vincéné 2 frt, Kochanovszky Ilona Szalakusz 2 frt, Krausz Vince Nyitra 1 frt, Huber Rezsóné Nyitra 5 frt, Fridecsky Béláné gyűjtése Holics 32 frt 10 kr, Gyürky Gézné gyűjtése Nyitra 6 frt, Bissner Károlyné 2 frt, Fülöp László plebános gyűjtése Kolon 1 frt 20 kr, Moró Jenni gyűjtése Moconok 12 frt 50 kr, Sedőri László Nyitra 50 kr, Klobusitzky Gézné Assakürth 5 frt, Vuteay Miklósnyé 3 frt 50 kr, N. N. 35 kr, Összesen 277 frt 10 kr. Ehhez hozzáadva a már közölt 569 frt 90 krt összesen 847 frt.*

Zseréi plebános gyűjtése: Vanyó János 20 kr, Szorád Károly 10 kr, Macskay Alajos 10 kr, Vanyó József 5 kr, Pindes Bertalané 10 kr, Czigo Sándor 5 kr, Kozla József 10 kr, Szorád Jakab 10 kr, Tabel István 10 kr, Stróbel Lajosné 20 kr, Rácz Mihály 10 kr, Vanyó Kelemen 5 kr, összesen 1 frt 25 kr

Boröczy Lászlóné gyűjtése Moconok: Boröczy Lászlóné 1 frt, Eysen Posonyi Stefánia Felső-Köröskény 3 frt, Mérey Lajosné Felső-Köröskény 2 frt, Mérey Margit, Mérey Ella 1—1 frt, összesen 8 frt.

Rudnay Sándorné gyűjtése Nyitra: Fülöp Alajos Nyitra 50 kr, Scharvat Mária Kakasfala 50 kr, Szlamka Margit és A. Nagy-Tapolcsány 1 frt, Rudnay Sándorné Nyitra 2 frt, összesen 4 frt.

Lénárt Sándorné gyűjtése Nagy-Tapolcsány: Lénárt Sándorné 5 frt, Lénárt Jusztó 3 frt, Kevitzky Lajosné 3 frt, Zatkovics Alajosné 1 frt, Kropácsy Etelka 1 frt, összesen 13 frt.

Hörlig Ferenc gyűjtése Nyitra: Hörlig Ferenc 1 frt, Simik József 20 kr, Ehrenberger József 10 kr, összesen 1 frt 30 kr.

Kramer Adolfné gyűjtése Nyitra: Frischer Lipótné 50 kr, Kramer Adolfné 3 frt, Kramer Sándorné 1 frt, Kramer Józsefné 1 frt, összesen 5 frt 50 kr.

Karsay Imre pogrányi plebános gyűjtése: Karsay Imre 1 frt, Öve, Lülely Róbertné 50 kr, Bihary Janka 50

kr, Hanusz Antalné 30 kr, Adler Mórné 20 kr, Müller Julia 20 kr, Kondy Erzsébet 10 kr, összesen 2 frt 80 kr.

Pithord Viktória gyűjtése Maniga: Lotter Gézné 1 frt, Jószy Alajosné 50 kr, Tomkulják Janka 50 kr, Pithord Viktória 50 kr, összesen 2 frt 50 kr.

Wolland József német-prónai plebános gyűjtése: Bohács Józsa 1 frt 50 kr, Filkora Ivánné, Lendler Iza, Lendler Jolán, Meyner Vilmosné, Huszár Margit, Blümel Anna, Rissák Anna, Bresztyenszky Paula, Czeizel Mária 1—1 frt, Richter Julia, Richter Rosina, Drexler Mária, Diera Mária, Misik Emilia, Diera Ludmilla, Neszményi Jolán 50—50 kr, Czeizel Teréz, Diera Cornélia 40—40 kr, Tutz Mária 20 kr, összesen 15 frt.

Kocsis József ev. ref. lelkész gyűjtése: Kocsis Ida, Kovács Lenke, Fekocs Rezsó, Kovács Györgyné, Lázár Sándor 10—10 kr, Kis Etelka, Vizváry Jolánka, Baranyay János 20—20 kr, összesen 1 frt 10 kr. (Folyt. köv.)

Gazdasági előadások Nyitrán. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy Nyitrán az itteni Nyitramegyei Gazdasági Egyesülettel együtt a jövő évi január hónapban egy gazdasági előadási ciklust rendez. Az előadás megtartására a magyar-óvári gazdasági akadémia és a kassai gazdasági tanintézet tanárai keretnek fel. Az előadások magyar és német nyelven 3 napon át fognak tartatni. Az előadásokon való részvétel díjmentes. Az ország legkiválóbb szakférjai által megtartandó ezen előadásokra már most felhívjuk a közönség figyelmét.

Gazda és iparos segély-szövetkezet. Vág-Sellyén f. év augusztus hó 7-én alakult meg Hojszik Imre segédlelkész buzzgólkodása folytán a gazda és iparos segély-szövetkezet, október hó 31-én a tagok száma 186, 268 részlet részszel. Bevétel 1182 korona 48 fillér és pedig 107 korona 20 fillér beiratásokból, 1061 korona 30 fillér befizetett részletdíjakból és 13 korona 98 fillér kamatokból. Kölcsön adatott 930 korona. Kiadás 217 korona. Az igazgatóság tagjai: Hlavathy Ferenc elnök, Miskovics Vendel alelnök, Tyúkos Károly könyvvezető és pénztáros, Baross Mihály és Polák Kázmér. — A felügyelő bizottság elnöke Husz János nyug. jbró, gyakorló ügyvéd. A befizetéseket vasárnap délutánonként történnek.

Templomszentelés Pogrányban. Ismert dolog, hogy a pogrányi templom egyike a legrégebbi templomoknak a környéken, a mennyiben — írja levelezőnk — 823 év óta áll fenn. E régi templomnak szentélye 80 év előtt lett kifestve, s ez időtől fogva rajta semminemű javítás nem történt, úgy, hogy ez utóbbi években már nagyon is szembeötlő volt elhanyagolt állapota. Ma nemcsak a szentély, de a főoltár is renoválva van, és pedig oly fényesen és izléssel, hogy templomunk városi szentegyháznak is beillenek. Karsay Imre, pogrányi plebános költséget nem kimélve, fáradságot nem ismervé, keresztül vitte a pogrányi elhanyagolt templom szentélyének renoválását. A fölszentelést f. hó 6-án Zongor József nyitrai plebános s. ker. esperes végezte, mely után alkalmi szent beszédet és ünnepélyes szent misét mondott. Itt megjegyzem, hogy ez volt első

tunk, ott a vízbe esett a kalapom, s azt az ott ögyelgő valami vízi szörny nyelte el.

Az osztályfőnök nem talált bűnösnek, talán édes apámra való tekintettel, csak azt mondta: „Vigyázz magadra, ne csinálj szégyent apádnak”.

Ezen a kalandon ilyképen szerencsésen esstem volna tul, de egy másikba csufosan szültem bele.

Délben haza mentünk az iskolából, s az osztályfőnök valami miatt kissé visszatartott ugy, hogy én csak magam kullogtam haza felé. A szt. László-téren valami öt zsidó fiu állott egy csoportban, kettő tanulótársam a többi hetedik-nyolcadik osztályos. Egyenesen nekik vágattam „Hebek (pusztulj-geh weg) Izrael népe!” — kiáltottam, mire egy nyolcadikos elem állott, s azt mondta, hogy az ilyen amolyan szemtelenség.

„Ne kukurékolj jordány — csitítottam én — mert ugy megvillanyozlak, hogy a markodban viszed haza a fenekedet”.

A zsidó fiuk azonban többségben lévén, nekem estek. De ezen pillanatban hátulról csatakiáltást hallok, s hátra pillantva látom, hogy egyik tanulótársam, a kit nagy orrára való tekintettel felvérnek (fél keresztény, fél zsidó) hittunk, segítségemre jön néhányad magával.

„Szorítsd, ormányos, kiáltottam ujjongva, s

abban a pillanatban vettem észre, hogy a gimnázium sarkán ott settenkedik egy sánta bicigő zsidó tanulótársam, s ki nagy spicli volt, mindent besugott. „Azt a biciklista árulót vedd munkába” — kommandiroztam, s még ő a spiclikedő zsidó fiut jól eldögönyezte, addig én a segédcsapattal egyesülve a többit vertem széjjel.

A dolgot azonban a *hős cinccér* (igy neveztük nagy bajszáról a pedelust) is nézte, s azt az öregnek még előbb mondta be, mintsem a zsidók tettek volna panaszt.

Volt erre haddelhadd. Nemcsak hogy papiros haluska és ténta levesre invitált (bezárt) az öreg, hanem még az osztálykönyvbe is becsipett (beirt) rossz magaviselet miatt.

De az még semmi. A magyarból még nem feltem, s ándungom sem volt, hogy az nap felelek, hát meg sem néztem a könyvet.

Az öreg pedig mérgesen nézett rám, a mi az én drukkomat roppantul növeltte. Az én kompániám tudta, hogy egy betűt sem tudok a leckéből s Pali, a ki mellettem ült, mikor a tanár a névsorban éppen az előttem levőt hitta fel, részvétellel jegyezte meg, már pedzi (vagyis közel jár). Szurkolásom a *forsspöndrukra* hatványozódott annál is inkább, mert a zsidó fiu, a ki előttem ült, az az nap előtti esetből kifolyólag haragudott

esperesi ténykedése s ez alkalomból a pogrányi plebániához tartozó három község tanuló ifjúsága tanítóikkal élükön üdvözölték az esperes urat, ki ékes szavakkal köszönte meg a figyelmet. Lehetetlen, hogy elismerésünket ne nyilvánítsuk Keltscha Nándor nyitrai festő iránt, ki az óriási munkát csaknem ingyen, izléssel és műérzékkel végezte. Az aranyozást Retai és Benedek ismert jönevű budapesti cég készítette, remekül végrehajtva a nem csekély feladatot. Mindeme munkálatok Hausner Frigyes fenti cég főgynökének felügyelete alatt végeztettek, ki nagy szakértelmének és kiváló műzslésének tanujelét adta. A ritka szép ünnepély után a helybeli plebános úr nagy ebédet adott, melyet szellemes toasztok egész sorozata fűszerezett. *Levelező.*

Adomány. Bende Imre nyitrai püspök úr öméltsága Marcsányi Mária 76 éves, szegény, szelűtött és mindenkitől elhagyatott nyitra-zerdahelyi öreg asszonynak, nemes szívének nagy könyörületességében évi 40 firt segélyt adományozott, a mely nagylelkű adományával ezen szerencsétlen asszonyt a végső nyomorból kiragadta és annak végső napjait valósággal megaranyozta. Az özvegyek és árva forró imája nyitja meg az eget már itt e földön jötekonyságának magasztos tudatában kegyelmes főpásztorunknak. A megajándékozott nevében *Hayek Vince* nyitra-zerdahelyi esperes-plebános.

**A Nyitrai Központi Hitel-
szövetkezet** részere folytatolagosan jegyeztek üzletreszket és pedig: Gerháth Mihály 100 koronát, Bernáth István 100 koronát, Nyitra-Perezslény és Videke közp. hit. szöv. 100 koronát, Sándorfi Nándor 100 koronát. Az eddig jegyzett üzletreszkek összege 43700 korona. További jegyzések elfogadtatnak a Nyitrai Gazdasági Egyesülettitkári hivatalában és a Huszár István fele könyvkereskedésében.

A szabók és kalaposok szerepe a polgári kötésnél. Ezt a specialitást Ucsnay Ernő treneséni polgármesternek köszönhetjük. Ki hitte volna, hogy ebben az önértzet tultengése iránt fogékony természetben annyi humor lakozik! Vegye hasznát a Trenesében idűzű szintársulat. De tulajdonképen mit is akar a szabókkal? Furesa egy história. F. hó 5-én egy jegyepár jelent meg előtte, ő maga tűzte ki a polgári kötés idejét delelőttre. De a polgármester ur nem hiába viseli tisztet. Ő a város feje, neki mindenhez kell érteni. Tudománya ez esetben sem hagyta cserben. A jegyesek pontosan megjelentek a nagyhatalmu ur előtt. Műértű szeme azonban a meglegedésnek hijával nyugodott rajtuk. Ugy találta, hogy utcai öltözet nem illik oda. Az Ucsnayak örökölt szokásához hiven, a legszelidebb modorban figyelmeztette a jegyeseket a ruha kellekeire:

reám, s azért hiába ráncigáltam a kaftánját, nem nyitotta ki könyvét. Végre elkeseredésemben újjam hegyével úgy tapintottam meg oldalbordáját a padközön keresztül, hogy felsziszszent, s ezen buzdításra menten nyitotta ki a könyvet. Misi éppen előtte ült, megvetette széles hátát, s a zsidó fiu a könyvet úgy helyezte el, hogy én a leekét abból szépen kinézhettem.

A felelés elég jól ment, de az öreg valahogy észrevette a turpiságot, s rám förmedt. „Jóformán semmit sem tud, mindent csak a könyvből kilopkod, csillagos hármast (3/4-et) kap.”

E miatt, de különösen azért, mert szemtelennek elnevezett, bosszút forraltam az említett zsidó nyolcadikos ellen.

Tudtam, hogy mint instruktor este egy hét felé jár haza.

Megbeszeltük tehát a dolgot kompániánkban s megállapítottuk a csatatervet.

Szép holdvilágos decemberi este volt, — az utcákat térdig érű hó boriotta úgy, hogy csak a csinált utakon lehetett közlekedni.

Olyan kevésbé járt helyen lesbe állottunk, s a mint az áldozat mellettünk elhaladt — mert ki nem térhetett, — én megszólítottam: „Náthán (zsidó diákok gunyveve) ur, hogy érzi magát.”

Ő erre köpködni kezdett: „Maguk szemte-

becsületére vált volna bármely szabónak, vagy masamódnak. A nála megszokott udvariassággal adta tudtukra, hogy előtte oly ruhában kell megjelenniök, mint a milyenben a templomba mennek. Szegény Ur Isten! Te nem nézed a ruhát, hanem a szívet; Ucsnay ellenben megfordítva. A jegyesek delután ujra kényszerűltek elmenni a matrikás urhoz, még pedig a polgármester ur előírása szerint öltözködvé. A völegény állami tisztviselő levén, el van rá készülve, hogy e semmiért megzaklatják. És itt venne kezdetét az iparosok közbelelése. A kalapos bizonyítaná, hogy ő a köcsögkalapot delelött ki nem vasalhatta; de a szabó sem hagyáná annyiban! Hogy is merészel a matrikás ur az ő művészetébe avatkozni. Ki kényszerítheti őt arra, hogy ő polgári kötéshez elkészítse a ruhát, mikor az nála ugy volt megrendelve, hogy a menyegzőre készen legyen. Hát még a masamód! Az csak protestálna, ha a polgármester ur továbbra is kontárkodni akarna.

A tanítók köréből. Az érsekújvári és vágsellyei járáskör tanító-testülete f. hó 17-én Felső-Jattón tartja meg őszü rendezű közgyűlést, melyen Raab Albert tag felolvasást tart. — Nagy-Ugrócon 50 éves juileumát ünnevelte e napokban Boóc Károly községi tanító, ki éppen most felszázada, hogy Nagy-Ugrócra került, s azóta folyton egy helyen működött. Az öreg ur most 78 éves. A hálaadó isteni tiszteleten a Thonet-uradalom összes tisztjei voltak jelen; Bartáky György plebános pedig egyházi beszéddel ünnevelte a jubilánst, delben pedig fényes ebédet adott tiszteletére.

A vágsellyei önk. tűzoltó-egylet f. évi november hó 13-án éremkiosztó ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Reggel 10 órakor ünnepélyes szent mise a plebánia-templomban. 2. „Hymnus”. Énekli a dalkör. 3. Ünnepi beszéd. 4. A 10. és 14. éves szolgálati érmek átadása. 5. „Szózat”. Énekli a dalkör. Este 7 órakor pedig zártkörű tánevigalmat rendeznek az uradalmi vendéglő nagytérképben.

Megyebizottsági tagok választása. Nyitrai megye törvényhatósági tagjainak választása sorra kerül e hónapban: Választandó leszen a következő kerületekben az alispáni hirdetmény szerint: Nyitrai városháza (?) 3 tag, Nyitrai r. kath. elemi iskola (??) 2 tag, Üzbégh 1 tag, Nyitra-Egerszegh 1 tag, Tormos 1 tag, Nyitra-Ivánka 2 tag, Nagy-Cétény 1 tag, Kis-Hind 3 tag, Ghymes 1 tag, Pográny 2 tag, Nagy-Emöke 1 tag, Újlak 2 tag. *Vágújhelyi járásban:* Vágújhely 2 tag, Verbó 1 tag, Vág-Zerdahely 2 tag, Ó-Tura 2 tag, Csejthe 2 tag, Krakován 2 tag. *Galgóci járásban:* Galgóc 4 tag, Újvároska 3 tag, Bucsány 3 tag, Udvarnok 2 tag, Alsó-Vásárd 1

lenek, mint valami utonállók. — Tovább nem szűnőköihattott, mert Misi hirtelen átnyalabolta, s úgy beleteremtette a hóba, mintha csak beleöntötték volna.

Erre mindnyájan rárohantunk, s ki a nyakánál, ki meg a lábánál s kezénél gyümöszölte a hóba, — én a gyomrát lapítottam. Ugy csináltunk a jakheccel keresztet a hóba.

Midűn már elég volt, elugrottunk, s ő lassan feltápáskodott, s letisztogatni kezdte a havat, de két jól irányzott hógolyű indulásra intette, mire ő lépésben ballagni kezdett. Nekűnk sehogysem tetszett a flegmája, s gyors tüzelelése fogtunk, s a hógolyűzapor őt valóbán futásra buzdította, s úgy elpárolgott mint a pénzmaszag.

A beste bemondta a dolgot az osztályfűnöknek, a ki nem csinált ugyan kázust belőle, de édes atyámnak irt, a ki csakhamar megjött. Az igazgató meg az osztályfűnök azt tanácsolták neki, hogy vigyen máshová, ő legalább a tanév befejezéseért eszedezel. Ezt megengedték ugyan, de csak oly felétél mellett, hogy ha valami baj lesz, legott kicsapnak.

A consilium abeundi s édes apámnak szűdása észre is térített, s azontul csak néha úgy lopva gyomroztam meg egy-egy jordányt.

tag. *Szenici járásban:* Jablonic 2 tag, Sztrázsa 3 tag, Dojes 2 tag, Szobotist 4 tag, Csácsó 1 tag, *Szenic 2 tag.* *Nagytapolesányi járásban:* Nagy-Tapolesány 2 tag, Perezslény 3 tag, Prasic 1 tag, Tavarnok 2 tag, Csitar 2 tag, Radosna 1 tag. *Privigyei járásban:* Privigye 2 tag, Handlova 4 tag, Rudnó 2 tag, Novák 1 tag, Bajmóc 3 tag, Gajdel 2 tag, Tuzsina 2 tag, Német Próna 1 tag. *Érsekújvár r. t. város:* Érsekújvár I. kerület 2 tag, II. kerület —, III. kerület 3 tag. *Érsekújvári járásban:* Tardoskéd 3 tag, Nagy Surány 2 tag, Komjáth 3 tag. *Miavai járásban:* Miava 4 tag, Turóluka 1 tag, Brezova, 2 tag, Krajna 4 tag, *Holicsi járásban:* Holics 3 tag, Radosóc 3 tag, Vradist 2 tag, Unin 2 tag, Egbell 2 tag, Kutti 1 tag. *Szokolca r. t. város:* Szokolca 4 tag. *Vágsellyei járásban:* Farkasd 4 tag, Negved 1 tag, Vágsellye 2 tag, Magyar-Sóók 1 tag, Tornóc 3 tag, Sopornya 3 tag. *Pöstényi járásban:* Pöstény 3 tag, Vítettenc 2 tag, Lopassó 1 tag, Nagy-Kosztolány 3 tag, Chinorán 2 tag. *Nyitra-Zsambokréthi járásban:* Nagy-Bossány 1 tag, Nyitra-Szucsány 2 tag, Nyitra-Zsambokréth 1 tag.

Járványbetegségek Nyitra megyében f. évi október hó 15-től október hó 31-ig. *Roncsoló toroklob:* 75 beteg közűl meggyűgyult 37, meghalt 15, ápolás alatt maradt 23. *Vörheny:* 5 beteg közűl meggyűgyult 1, meghalt 1, ápolás alatt maradt 3. *Kanyaró:* 112 beteg közűl meggyűgyult 71, meghalt 7, ápolás alatt maradt 34. *Bárány himű:* 12 beteg közűl meggyűgyult 12. *Szamárhurut:* 113 beteg közűl meggyűgyult 4, meghalt 3, ápolás alatt maradt 106. *Hasi haggmáz:* 82 beteg közűl meggyűgyult 33, meghalt 13, ápolás alatt maradt 36. *Vérhas:* 5 beteg közűl meggyűgyult valamennyi.

Patkolási tanfolyam Szenicen. A földmivelesűgyi m. kir. ministerium Szenicen egy 3 hónapra terjedű lopatkolási tanfolyamot szűndekűzik rendezni, ha a tanfolyamra Szenic város vidékéről 30-50 kovács mester és kovács segéd hallgatoul jelentkezik. Az elméleti előadások minden szombat delután és este, a gyakorlati oktatások pedig vasárnapoként korán reggelől deligt tartatnának azon okból, hogy a hallgatò munkájából sokat ne mulasszon, s hogy vasárnap este megint otthon lehessen. A hallgatòknak megterítettnek a vasut és fuvar költségei is és ezen kívül minden 2 fel napra (szombat delután és vasárnap delélett) 50-50 krnyi elelmezési költséget kapnak. A helyben lakók 30-30 krt kapnak elelmezési költséggűl. A tanfolyam alkalmat nyujt a kovácsoknak és a kovácssegédeknek arra, hogy magukat mesterségűkben alaposabban kiképezhessék és ezáltal keresetképességűket gyarapithassák, de a vidék lótenyészűtoinek és ló tulajdonosainak is nagy elönyére szolgál a tanfolyam az által, hogy a kovácsok megtanulván a lovak helyes megvasalását, megismervén a lovak lábvégeinek bonc és élettani viszonyait, nem fog megtörténni az eddig számtalanszor tapasztalt eset,

Az év végén három elégségest kaptam, de szerencsésen átmasztam.

Könnyezve vettem bucsut a jó spéciktől, tudván, hogy többé Nyitrára nem hoznak, s mikor apám haza vitt, meghatva mormogtam magamban br. Eötvössel: Gyermekek reményim s bánatim tanýája, Isten veled.

(Folyt. köv.)

Gróf Széchenyi István jóslata. Budán a sz. György-téren áll Hentzi szobra, ki a magyarok ellen küzdve elesett Budavárban. Roszszul esett a magyarnak és szobor ott azon a helyen. Most eltávolítják. Megjósolta ezt valamikor Széchenyi, „Önismeret” könyvében ezeket mondván: Hentzi monumentuma, melyet a magyarnak kifogyhatatlan lelki vigasztalására éppen azon helyre raktak, hová a még meg nem gyilkolt nemzet éppen Corvin szobrát óhajtottá állítani, — Corvin szobrát, ki... zsarnok, de okos és jószívű, a nemzethez hű zsarnok volt — kérdem, Hentzi monumentuma örökre meg fog-e állni mostani helyén és nem jön-e még idű, mikor az életnek megint visszaadott magyar, azt ugyan *lerombolni soha nem fogja — mert ellenségében is tudja tiszteletni az igazü hűst — de legnagyobb kegyetlennel — valami más, nem oly szembeötllő helyre viendü, mikép az ne bőkdösse a magyar szűvét szűntelen, mint egy távozni soha nem akaró „szemrehányási kisértet” ...*

hogy a vasalásban kontárkodó kovács rossz munkája által, a kezele bízott ló értéke tönkre megy. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület felszólítja tehát a Szenic, Holics és Miava vidéki kovács mestereket és kovács segédeket ez uton is a tanfolyamon való részvételre. A tanfolyamon résztvevők jelentkezzenek pontos címük felütitetése mellett f. hó 24-ig a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál.

Tüzesetek Nyitramegyében f. évi október havában előfordult tüzesetek: Ujlacsán 250 frt kár, Brezán 73 frt, Livinán 700 frt, Kis-Belicen 450 frt, Érsekújvárott 40 frt, Hrachovistyén 1385 frt, Pöstyénben 150 frt, Madunicon 4335 frt, Verbényben 400 frt, Krencsen 300 frt, Udvardon 4134 frt, Szmrádon 1280 frt, Ghy-mesen 228 frt, Turolukán 645 frt, Drahócon 2141 frt, Zslkócon 460 frt, Verbócon 428 frt, Szt.-Mihályúron 550 frt, Andódon 205 frt, Lubinán 1560 frt, Császtókócon 2500 frt, Nagy-Kosztolány 17 frt, Egbellen 1807 frt, Nevidzenben 644 frt, Krajnán 354 frt, Galgócon 320 frt, Komjáthon 30 frt, Királyin 45 frt. A kár összesen 25,451 frt.

Talált kincs. Leonhardi Curt sárfői birtokos Sarlaska községben lévő birtokán egy istálló építésénél a falban a munkások egy fazékban 1-ső Lipót császár korabeli 290 drb. nagyobb és 159 drb. kisebb ezüst pénzt találtak.

Gazdák nagy gyűlése Budapesten. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének nagy gyűlése, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület évi közgyűlése és a Magyar Gazda Szövetség nagy gyűlése november hó 27. és 28-án fog megtartatni. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület ez uton is kéri tagjait, hogy ezen nagyfontosságú üléseken minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

A nyitramegyei kórházak f. é. október havi betegforgalma: A nyitrai kórházban f. é. szeptember hóról maradt 220 beteg, újonnan felvétellett 119, ezek közül elbocsátott 96, meghalt 19, november hóra maradt 224 beteg ápolás alatt. — A nagytopolesányi kórházban f. évi szept. hóról maradt 36, október hóban felvétellett 61, ezekből elbocsátott 46, meghalt 2, maradt november hóra 49 beteg ápolás alatt. — Az érsekújvári kórházban f. é. szeptember hóról maradt 26, okt. hóban felvétellett 52, ezekből elbocsátott 39, meghalt 3, maradt november hóra 36 beteg ápolás alatt. — A privigyei kórházban f. é. szept. hóról maradt 11, október hóban felvétellett 12, ezekből elbocsátott 8, maradt november hóra 16 beteg ápolás alatt.

Gabona árak a nyitrai piacon: Buza 9.50—9.80. Rozs 6.50—8.00. Árpa 6.50—7.10. Zab 5.75—6.10. Kukorica 4.80—5.00 frt mm.-kint. Liszt ára: (Szurmay József lisztkereskedésében) Nulla 20 kr. — 1. sz. 18 kr. — 2. sz. 16 kr. — 3. sz. 15 kr. — 4. sz. 14 kr. — 5. sz. 13 kr. — 6. sz. 12 kr. — 7. sz. 10 kr. kilónként. — Korpa 4.40 mm.-kint.

Közgazdaság.

Ne vessünk burgonyát friss trágyába.

Tudvalevő dolog, hogy a burgonyát három célból termeljük, t. i. hogy vagy asztali, vagy szeszgyári, vagy pedig takarmány burgonyát nyerjünk termési eredményül. A takarmány burgonyától eltekintve a gazdának az képezi célját, hogy minél nagyobb keményítő tartalmú burgonyát produkáljon, mert a magas keményítő tartalom az asztali burgonyát izletesebbé, a szeszgyári burgonyát pedig értékesebbé teszi. A keményítő dús asztali burgonya megsütve omlóssá lesz, ellenkezőleg pedig szalonnás, szappanos. A szeszgyári burgonyánál pedig azért játszik fontos szerepet a keményítő tartalom, amennyiben ebből készül a szesz, s így természetesen annál többet fizethet a szeszgyáros valamely burgonyáért, minél több abban a keményítő. Tegyük fel például, hogy valamely gazdaságban a burgonya 90 mm. hozamot adott kat. holdanként, a burgonyának keményítő tartalma azonban a termésnek 14%, volt egy másik gazdaságban pedig kat. holdanként csak 80 mm. termett, azonban a termésnek 18%-a volt a keményítő tartalom, úgy a két termelő közül az utóbbi járt jobban, amennyiben ő kat. holdanként

14.40 mm. keményítőt aratott, az első ízben említett termelő ellenben csak 12.60 mm.-át.

Felmerül már most az a kérdés, hogy a burgonyának keményítő tartalma miként volna fokozható, nevezetesen, hogy a friss istállótrágya nem hat-e csökkentőleg a keményítő tartalomra. Számos esetben bebizonyult már, hogy a közvetlenül alkalmazott friss istállótrágya nem emeli, de csökkenti a keményítő tartalmát, de annál inkább fokozza a termés nagyságát, s ebből a szempontból nem volna hátrányára a friss trágyázás a burgonyának. Határozottan hátrányára van azonban azért, mert a friss trágyás földben a burgonya inkább ki van téve pusztító betegségeknek, nevezetesen pedig a burgonya-penész vehemensebben lép fel ilyen helyt; hátrányára van továbbá azért, mert az ilyen talajból kikerült burgonya nem tartós, eltartás közben sokkal nagyobb veszteséget szenved rothadás folytán, mint az, a mely nem frissen trágyázott talajból került ki.

A vetés forgóban a burgonya — épen azért — az istállótrágya után csak második helyen következik, vagyis oly módon ott elhelyezve, mint a cukorrépat termelő gazdaságokban a cukorrépa. Pl. zabos búkköny előtte igen dús istállótrágyával; utána buza 150 klg. szuperfoszfáttal utána burgonya, esetleg 100 klg. szuperfoszfáttal. Ilyen vetés és trágyázási mód mellett nemcsak igen bő, de keményítődús és tartós termést is kapunk.

Az okszerű borgazdaságról.

Ha a szőlősgazda sok fáradsággal és nagy kiadással szőlőjét megmunkálta, elérkezik azon idő, mikor munkájának gyümölcsét is élvezheti. Ezen idő pedig a szüret. Ha a szüretet előbb kezdenők el, idén silány cukortartalmú mustot szűrnénk, s így bizony nagyon gyenge bor birtokába jutnánk. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy 1° cukortartalomból 0.49° szesz és 0.51° szénasav fejlődik.

Szüret előtt az összes edények tiszta állapotba hozandók, mert a legesekélyebb szenny betegé, sőt gyakran teljesen használhatatlanná teheti a bort. A leendő bor minőségére igen nagy fontosságú dolog az, hogy szüretkor a legszebb és legértetebb bogyókat külön szedjük, külön tapossuk és külön sajtoljuk, a kevésbé érteket vagy a teppedteket szintén külön. Az előbbieket sokkal jobb, illatdúsabb és zamatosabb bort adnak mint az utóbbiak.

A fürtöket leszedve, következék a taposás. Leghelyesebb volna a bogyókat a fürtől leszedni és úgy taposni, mert a fürt kocsánai sok cserés almasavat tartalmaznak, melyek a borba jutva, azt fanyarrá tehetik. Taposás után kiszajtoljuk a nedvet és hordóba tesszük a mustot. Soha sem töltsünk a mustból annyit a hordóba, hogy egészen tele legyen, hanem hagyunk annyi üres tért, hogy erjedéskor a must a hordóból ki ne folyjék. Kellő hőség mellett (12—22°C) a must kavarni kezd, apró buborékok szállnak fel, melyek a felszínen elpattannak, szabadul a szénasav. Ezen ellettani tünetény az erjedés, melyet a Saccharomyces gombák idéznek elő.

Az erjedés folytán a must vegyi processuson is megy keresztül, a mennyiben a mustban lévő cukortartalom szeszszé változik át. A must többi, u. n. extractív anyagai, minők a protein, albumin és pectin anyagok, seprő alakjában rakodnak le a hordó fenekére. Ezek a levegővel érintkezve, gyorsan oxidálódhatnak, a bort zavarossá tehetik, azért tanácsos, (mivel az új bort gyakran kell szellőztetni) hogy a bort erjedés után 2 vagy 3 hét múlva egy másik tiszta hordóba lefejtsük. Ha borunk mindamellett megzavarodnék, deríteniünk kell gelatinnal, ily kezelés mellett elérhetjük azt, hogy fiatal borunk 1 vagy 1½ év lefolyása alatt teljesen megtisztul és tiszta tükörű lesz. A derítési eljárást annak idején tüzetesen és alaposan fogom elmondani.

Atovich Ferenc.

Nyílt tér.

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Elismerő-levél.

Hausner Frigyes urnak, Réтай és Benedek gyár képviselőjének Nyitrán.

A pogrányi plebániái templom főoltára, a szőszék és keresztút lett a Réтай és Benedek cég által mult hóban restaurálva, ezen munkát oly stilszerű, hogy ne mondjam művésziesen hajtották végre; — a mi nem csak jó munkaerőkre, hanem szakavatott és finom műizlésre vall — hogy Hausner Frigyes urnak, kinek szakavatott képzettségében teljes garanciára találtam — saját és híveim nevében midőn megelégedésemet és köszönetem fejezem ki, kívánom, hogy mindenkinek, ki e cég által javított, oly öröme legyen, mint nekem volt.

Nagyban emeli a főoltár díszét az, hogy Keltsha Nándor nyitrai festő a szentélyt, habár igen mérsékelt áron, mégis finoman és izlésesen kifestette, miért is a fennnevezett két céget mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Nyitra-Pográny, 1898. nov. 10.

Tisztelettel üdvözlő

Karsay Imre,
pogrányi plebános.

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

A „Nyitramegyei Közlöny“ szerkesztője nagyon el van ragadtatva a szittya vértől. Azt mondja, hogy a szittya vér végkimerülésen alól nem engedi. Oh dehogyan nem! Attól függ, mivel szemben! A „Nyitramegyei Közlöny“ szerkesztőjével szemben nem keresem a végkimerülést. Az emberek viselkedése nekem az irányadó s ezért azt hiszem a „Nyitramegyei Közlöny“ szerkesztőjével, esetleg a közlemény írójával szemben a bot is elegendő.

Szekeres János.

A trappisták statisztikája.

A reformált ciszterciák La Trappe apátságától vettek nevéket, melyet egy francia gróf alapított Orne megyének egyik vadregényes magányában. A szigorú életzabalyaikról híressé vált trappistáknak jelenleg a földkerekségén 58 kolostoruk van 3472 férfi szerzetessel és 17 kolostoruk 1246 szerzetesnővel.

Az egész rend élén ez idő szerint Wyart Sebestyén generalis apát áll (lakik Rómában, via S. Giovanni in Laterano 95). Franciaországban La Trappe anyakolostoron (160 szerzetessel) kívül 17 apátság van a férfi szerzetesek részére, Belgiumban 4, Németalföldön 4; a német birodalomban a felsőelzaszi Mühlhausen mellett Lauterbach apátság (161 szerzetessel) és két perjelség (Heimbach a kölni egyházmegyében és Gross-Recken a münsteri e. m.-ben.)

Az osztrák-magyar monarchiában a délkeleti Stájerföldön Reichenburgban (marburgi egyházmegye) van apátságuk 51 rendtaggal, továbbá a máriasterni apátság Banjaluka mellett Boszniában (149 rendtaggal) és Zára mellett Dalmáciában egy perjelség (16 szerzetessel.) Spanyolországban két perjelség (a madridi és valenciai egyházmegyékben 82, illetve 46 rendtaggal). Angolországban egy apátság Leicester mellett (45 rt.) Irlandban két apátság (75 és 50 rt.) Olasz földön Rómában van két trappista apátság (Tre Fontane 45 rt., Oreglia biboros az apát, — és a Kallisztusz-katakombák melletti apátság, via Appia uton 55 rendtaggal. A katakombákban ők kalauzolják az idegeneket.

Ázsiában is erős lábat vetettek. A pekingi apostoli vikáriátusban apátságuk van (51 rt.), a japáni szigetországban a hakodatei egyházmegyében perjelségük van (11 rt.), Szíriában Alexandrette mellett perjelség (23 rt.), úgy szintén a jeruzsálemi patriarchátusban Jaffa mellett (25 rt.)

Afrikában legnevezetesebb Marianhill apátság Natalban, nagy misszióterülettel, 23 hittérítő állomással; a rendtagok száma 230. Ezenkívül

letezik még apátság Algierban (91 rt.) és belga Kongó-ban (13 rt.)

Amerikába a trappisták a francia forradalom alkalmával vándoroltak. Ott van Gethsemane apátság Kentucky-ban (50 rt.), a dubuquei apátság a Missisipinel (51 rt.), az északamerikai államokban. Két apátságot találunk angol Kanadában (Petit Clairvaux Uj-Skóciában 13 rt. és Du Lac a montreali egyházmegyében 85 rt.) Van még két amerikai perjelség is (Manitoba-ban 21 rt. és Chicoutimi grófságban 16 rt.)

Ausztráliában is alapítottak apátságot (19 rt.), mely hitterítéssel foglalkozik.

A 17 női kolostor közül 13 Franciaországra esik, egy Németországban van (Dachstein strassburgi e. m.), egy perjelség Turin mellett Olaszországban (29 rt.), egy telepük Japánban van, hol e nők nagy szolgálatot tesznek a hitterítésben fáradozó férfi szerzeteseknek. Legnagyobb kolostoruk azonban, a legkiterjedtebb munkakörrel Mariannahill, ahol a trappista apácák háromszázan a szegény négerok oktatásával, vallásos nevelésével és egyéb misszió-tevékenységgel szent buzgalommal foglalatkoskodnak.

Telefon.

B. J. Vöröskő. A közoktatási miniszternek 1892-ik évi február hó 12-én 4763. sz. a. kelt rendelete: A hitfelekezeti iskolai adó viselésének kötelezettsége alól sem kegyúri tartozások teljesítése, sem ajándék, sem más községben való lakás, sem azon körülmény nem mentesít, hogy az adó bizonyos ideig nem követeltetett. A hozzájárulás az eddigi szokásnak megfelelőleg kötelező és a népoktatási törvény 35. §-ban meghatározott mértéken túl is terjedhet; ha tehát a kivett iskolai adó az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 35. §-ának intézkedése ellenére az állami adó 5%-át meghaladja, az ügyelemben szintén nem jöhet, mivel ezen százalék maximum csak a községi iskolák fenntartási költségeihez való járulékra vonatkozik; míg a hitfelekezeti iskolák fenntartásához való hozzájárulás tekintetében százalék maximum egyáltalában megállapítva nincsen. A követelés jogos s nem teljesítés esetén a megy. kir. tanfelügyelőség illetve megy. közg. bizottság utján a hozzájárulásra kényszeríthető. A vitás kérdésekben tájékozásul szolgáljanak az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 11. §-ára vonatkozó s alább közölt közokt. min. rendeletek: 1890. évi 54578. szám a. kelt rendelet: „Autonom szervezettel nem bíró egyházközségben a hitfelekezeti adóügyben felmerült vitás kérdések felsőbb fokozatú elintézésére a közigazgatási bizottság illetékes” — 1891. évi július hó 25-én 29166. sz. a. kelt rendelet: „Róm. kath. hitfelekezeti iskolaadót más községben lakó, de helyben birtokos róm. kath. hívek is tartoznak fizetni helyben lévő birtokaik után.” — 1892. évi július hó 9-én 16064. sz. a. kelt rendelet: „Róm. kath. iskolai adót helyben lakó hitközségi tagok más községben lévő birtokaik után nem tartoznak fizetni.” — 1887. évi március hó 2-án 51776. sz. a. kelt rendelet: „A róm. kath. iskola fenntartásához az egyház hívei az eddigi módon és arányban tartoznak hozzájárulni.” — 1889. évi október hó 15-én 40896. sz. a. kelt rendelet: „A hol régi gyakorlat alapján a polgári község előjárásága szedi a hitfelekezeti iskolai adót, ezen gyakorlat ellen kifogás nem tehető s az adó-teher alól kegyadomány által senki sem mentesítheti magát. A hitfelekezeti adó a mennyiben a rendes évi fenntartási költségeken felül, beruházási célra nagyobb összeg szükséges, magasabb összegben is kiróható.” — 1891. évi április hó 20-án kelt 14705. számú rendelet: „Részvénytársaságok hitfelekezeti iskola céljaira meg nem adóztathatók.” — 1889. évi április hó 30-án kelt 18220. számú rendelet: „Csödtömeg róm. kath. hitfelekezeti adót fizetni tartozik.” — 1886. évi június hó 14-én kelt 46249. számú rendelet: „Hitfelekezeti iskolák céljaira 5%-nál magasabb adót kivetni feljogosítvák.” — 1887. évi június hó 20-án kelt 23100. számú rendelet: „Államhivatalnokok hitfelekezeti iskolai adó alól nem mentesek.” — 1889. évi december hó 16-án kelt 38659. számú rendelet: „Katonai személyekre és nyugdíjasokra a hitfelekezeti iskolai adó kivethető.” — 1887. évi június hó 30-án kelt 20274. számú rendelet: „Hitfelekezeti iskolai tanító fizetésének megállapítása ügyében a közigazgatási hatóságok nem illetékesek.”

Legnagyobb nyereség legszerencésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyereség JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyereség legszerencésebb esetben

1.000,000 korona

A nyereségek részletes beosztása a következő:

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200

15650 á 170, 130, 100, 80, 40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat huzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magy. kir. osztályosorsjáték nem sokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyereség**

jut, vagyis az oldalt levő nyereségjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyereség legszerencésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet **6.— frt**
 " fel " " " " **3.— " "**
 " negyed " " " " **1.50 " "**
 " nyolcad " " " " **— .75 " "**

küldünk szét utánvétel, vagy a pénz előleges be-
 küldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket mielőbb**, legkésőbb azonban

1891. évi november hó 17-ig

a huzás napjáig hozzánk beküldeni.

Török A. és T^{SA}

a magy. kir. szab. osztályosorsjáték
 főelárusító

BUDAPEST, V., Váci-körút 4/a.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre..... I. osztályu magy. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... frt } utánvételezni kérem }
 } postautalvánnyal küldöm, } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

Szép egyenes, hámozott

TÖLGY-ÖLFA

100 métermázsánként 50 frtjával eladó.

A fa a nagy-béliczi állomáson vagonba rakva átvehető.

Szíves tudakozódásokra szívesen válaszol

Brandisz Mihály

földbirtokos, Szekacsán (Nyitramegye).

TORONTÁLI SZÖNYEGGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott **szmirna szőnyegeket**, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; **hollandi futószőnyegeket**, keleti (karamani) **függönyöket**, **torontáli szerb szőnyegeket** (Tyilin) **terítőket**, **függönyöket**, **divánátvetőket** stb részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

Dúsan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekből, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, ablakvédők, szoba- és lópokrócok.

Honi ipar.

Honi ipar.

RÉTAY ÉS BENEDEK

BUDAPEST, IV., Lipót-utca 21. szám.

7-52.

Dús választék mindennemű templomi felszerelvényekből.

Oltárok, szószékek, képeretek, úrkoporsók, lourdesi Mária-oltárok, Mária-trónusok stb.

saját jól berendezett műhelyeinkben bármely stylus és rajz szerint szépen, szolidan és legutányosabban készíttetnek el. Tervezetek költségeloirányzatok készséggel küldetnek.

Elvállaljuk továbbá régi oltárok, szobrok, szószékek, keretek stb. valamint egész templomok belső berendezését, alapos újítását, festését, marványozását és aranyozását, ugyszintén azoknak átalakítását, melyeket kipróbált munkaerőinkkel a legszebben készítünk el igen kedvező feltételek mellett.

A templomok megtekintését, valamint a költségvetést díjtalanul eszközöljük. Megbízhatóságunkat e téren is számos elismerő nyilatkozattal bizonyíthatjuk.

1897-1898-ik években a többi között a következő munkálatokat végeztük:

<i>Nyitra m.</i> Galgóce, oltár-átalakítás. " Ratkóce, főoltár. " Krakován, két új oltár. " Hrádek, lourdesi oltár. " Szenie, főoltár és szószék. " Bajna, lourdesi oltár. " Csejthe, egész templom renoválása, 5 üvegablak, két új mellékoltár. " Szered, Jézus- és Mária-szobor. " Madunic, egész templom renoválása. <i>Pozsony m.</i> Gerecesér, egész templom renoválása. " Sempte, Jézus- és Mária szobor. " A-Dombo, egész templom renoválása. " Pudmeric, egész templom renoválása. " Halmos, egész templom renoválása. " Kajal, új főoltár és szószék. " N.-Sur, új főoltár, új mellékoltár és egész templom renoválása. " Jakabfalva, úrkoporsó. " Lamaes, új főoltár. " Cseszte, Jézus Szíve oltár. " Szilines, főoltár renoválása. <i>Komárom m.</i> Alsó-Galla, új főoltár és mellékoltárak újítása. " Felső-Galla, egész templom újítása. " Szent-Péter, lourdesi oltár. " Gyalla, új főoltár. " Dád, egész templom újítása és új főoltárkép. " Kürth, lourdesi barlang szoborral. <i>Esztergom m.</i> N.-Ólved, Jézus Szíve oltár. <i>Bécs megye.</i> Szántova, oltárújítás. " Ó-Sziva, lourdesi oltár. " Baja, templom-renoválás. <i>Borsod m.</i> Szirák, lourdesi oltár. " Bánhorváth, lourdesi oltár. " Mező-Csáth, úrkoporsó. " Felső-Nyarád, lourdesi oltár. " Ozd, úrkoporsó. <i>Csanád m.</i> Mező-Kovácsháza, főoltár. <i>Győr megye.</i> Révfalu, két oltár átalakítása. " Gyirmoth, új oltár szentsírral. " Gyarmath, Jézus Szíve oltár.	<i>Héves m.</i> Pétervásár, úrkoporsó. " Csehi, oltár. " Gyöngyös, Mária-oltár. <i>Hajdu m.</i> Egyek, lourdesi oltár. <i>Hont megye.</i> Ipolynyék, főoltár. " Deménd, lourdesi oltár. " Adás, úrkoporsó. <i>J.-N.-Kun-Szolnok m.</i> Rákóczi, oltár. " Török-Szt.-Miklós, oltár. <i>N.-Küküllő m.</i> Bolya, főoltár és szószék. <i>Kolozs m.</i> Bánffy-Hunyad, főoltár és szószék. " Radnoth, főoltár és szószék. <i>Moson m.</i> Magyar-Kimle, új főoltár. " Horvát-Kimle, templom renoválása. " Püski, új mellékoltár és oltárkép-renoválás. " Nezsider, főoltár. " Hegyeshalom, egész templom renoválása. " Kiliti, egész templom renoválása. <i>Pest megye.</i> Budapest, Angyalföldi országos tébolyda, főoltár. " " Irgalmas nővérek, lourdesi oltár. " " Erzsébet-kórház, oltár. " " Nagy Maros, úrkoporsó. " " Szent-Iván, úrkoporsó. " " Fajsz, oltár. " " Adony, Szt.-Háromság oltár. " " Pomáz, főoltár. " " Taksony, főoltár. " " Jakabszállás, lourdesi oltár. " " Kóka, Jézus- és lourdesi oltár. <i>Szabolcs m.</i> Tisza-Eszlár, új főoltár és mellékoltárak. " " Nyiregyháza, úrkoporsó. " " Sibirj, főoltár újítása. <i>Sopron m.</i> Sárszék, úrkoporsó. <i>Sáros megye.</i> Szuako, oltár. <i>Szeben m.</i> N.-Szeben, úrkoporsó. <i>Szepes m.</i> Vidernik, úrkoporsó. <i>Ung megye.</i> Poroszló, oltár. <i>Zemplén m.</i> N.-Azar, oltár. " " Menok, új oltárok és templom-renoválás. " " Királyhelmece, oltár. " " Técső, főoltár.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óralánc 60 krajcár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításra ki-tüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmeztakarító. 7-26.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acélból és a többi részei al-puccából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor

főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

== Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik ==

KERTÉSZ

30 éves, róm. kath. nős, ki a kerte-szet minden ágában, valamint a me-hészetben is teljesen jártas,

állást keres.

Cím a kiadóhivatalban. 1-3.

ALAPITTATOTT 1877.

Legrégibb TEA és RUM posta kiviteli üzlet

BIEBER ANTAL utódai

KOVÁCS és MEZEY

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-út 6., a Nemzeti színházzal szemben.

Nagykereskedési árak!

nagyobb háztartásoknak, vasutasoknak, esend-öröknek, tü-zerkereskedőknek és kávésoknak.

Kivánatra árjegyzék!

Chinai-Orosz Karaván Teak

1/2 kilo 2 frittól kezdve.

Cégünk különlegessége

BRASILIAI RUM

törvényes címkével

1 pint 1 liter 1.20, 10 pal. 1.10, 20 pal. 1.05

1 literes palack — 90, 10 " — 85, 20 " — 80

Jamaica Rum 1 liter 1 frt 40 krtól feljebb.

Fejedelmi Rum 1 liter 2 frt 80 kr.

Magyar cognac

1/1 pal. * 1.20, * * 1.50, * * * 2.—

Francia cognac

Martell * * * 1/1 pal. 4.—, 1/2 pal. 2.—

Francia cognac

Malignon * * * 1/1 pal. 2.60, 1/2 pal. 1.30.

Kávé kilója 1.45, 1.78, 1.95.

CACAO, CSOKOLÁDÉ, LIKÖRÖK, törköly, szilvórium, teasütemény, rudvanillia sat.

FÜSZERICKEK.

DREHER ANTAL kőbányai serfözde

kizárólagos főraktára.

évi kötéseknél legolcsóbb gyári árak.

Levél-cím:

5-6.

KOVÁCS és MEZEY nagykereskedők

BUDAPESTEN.

Egyházi és egyleti zászlók

Kitüntette:

Szeged 1876. — Székesfehérvár 1879.

Deés 1879.

Kitüntette:

Budapest 1885., 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

Oberbauer Alajos utóda

József főherceg és Klotild főhercegné asszony ó császári és királyi fenségeinek udvari szállítója

BUDAPEST, Váci-utca 14-ik szám.

Alapított 1863-ik évben.

Elismert megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsán felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyait

a legutányosabb áron, a lehető legjobb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHAKAT,
Pluviale, Dalmatika és Ornatusokat.

Egyházi és társulati lobogók.

Tüzoltók, iskolásgyermekek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egy-leti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciborium és kelyheket.

Fali és oltárgyertyatartók és oltárlámpákat.

Monstranciák, stációképek, oltárok, úr-koporsókat stb. stb.

Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltár-gyertyatartók megozústozását vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készítem el. Nagy választék arany, ezüst és selyemhímzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban. Képes árjegyzéket és költségvetést kívánatra bérmentve küldök. 24-52.

Műhímezés

Templom és kápolna berendezések

Egyházi ruhák és fehérneműk

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos!

A cég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a hira, amennyiben ma már sok nemzeti és vadonc csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galícia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezáltal 500,000 db; vadonc-állománya 8 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelésként küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoki-telepítőknek kincses háza. A homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, köveces talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy tulságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Bereczki Máté** mezőkövácsházi hírneves telepről valók. **Ugy magasderékú, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őrszi barack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből.** Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák díja 45-50 kr. Nagybaui vételeknél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentírt gyümölcsfajokból táblaültetés folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökerzetűknél fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fentírt minőségű csemeték vadoncai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a fentírt cégnél. A gazdag gyökerzetű vadoncok 1000-re azok erőssége szerint 5 frt 80 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-cím:

Unghváry László
gyümölcsfa-iskolája Ceglédén.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

5-6.

Valódi tiszta Trencsényi Borovicska

— kapható —

13-13.

ifj. **BUCHCÁR JÓZSEF**-nél,
ROVNE, Trencsén m., N.-Bittse mellett.

Ára egy literes üvegnek 1 frt.
Három literetől föl — a pénz előleges beküldése után — literjét 1 frt 10 kron bérmentve szállítom.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

2-9

a Nyitrai Hitelbank.

Szőlőtrágya-kompozíciót

és szőlők alá való **mindennemű műtrágya-**
kat elismert kitűnő minőségben ajánl

A „HUNGÁRIA“

műtrágya, kén-sav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, Váci-körút 21.

Részletes utasításokat kívánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.